

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Педагогічний факультет

Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СОЦІАЛЬНО-ВИХОВНА РОБОТА В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

Освітня програма Соціальна педагогіка
Спеціальність 231 Соціальна робота
Галузь знань 23 Соціальна робота

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “27” серпня 2021р.

м. Івано-Франківськ – 2021 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Соціально-виховна робота в закладах освіти
Освітня програма	Соціальна педагогіка
Спеціальність	231 Соціальна робота
Галузь знань	23 Соціальна робота
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	вибіркова
Курс/семестр	3/6
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 24 год. Семінарські заняття – 36 год. Самостійна робота – 120 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

Мета курсу передбачає забезпечення ґрунтовної та всебічної підготовки студентів до організації і здійснення процесу виховання особистості згідно з визначеними цілями та ідеалами виховання сучасного українського суспільства.

Цілі:

- удосконалення у студентів знань щодо теоретичних положень виховної роботи шляхом індивідуальних та групових занять із використанням конкретних завдань виховного впливу на учнів;
- формування вмінь організації виховної роботи та оволодіння практичними навичками проведення виховної роботи в різноманітних формах;
- формування вмінь організації взаємодії в системі «школа-батьки учні»;
- розвиток умінь попередження і розв'язання конфліктних ситуацій та визначення рівня вихованості учнів і рівня розвитку колективу;
- вивчення ефективних шляхів впливу на розвиток особистості;
- регулювання і корегування міжособистісних стосунків у колективі;
- планування виховної роботи тощо.

Компетентності:

Інтегральна - Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у соціальній сфері або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів соціальної роботи і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні:

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та

закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.

ЗК-9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК-10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-11. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми у професійній діяльності

Фахові:

СК-4. Здатність до аналізу соціально-психологічних явищ, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості, розвитку соціальної групи і громади.

СК-7. Здатність до співпраці у міжнародному середовищі та розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці.

СК-8. Здатність застосовувати сучасні експериментальні методи роботи з соціальними об'єктами.

СК-9. Здатність оцінювати соціальні проблеми, потреби, особливості та ресурси різних категорій дітей та молоді та їх сімей.

СК-17. Здатність виявляти і залучати ресурси інших фахівців, соціальних інститутів, державних та приватних установ та організацій для виконання завдань професійної діяльності.

СК-18. Здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері.

Програмні результати навчання:

РН 1. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язання професійних завдань і встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між соціальними подіями та явищами.

РН 3. Ідентифікувати, формулювати і розв'язувати завдання у сфері соціальної роботи, інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід.

РН 18. Налагоджувати співпрацю з представниками різних професійних груп та громад; використовувати стратегії індивідуального та колективного представництва інтересів дітей та молоді.

РН 24. Здатність до раціонального вибору і реалізації психологічних методик і технологій соціально-педагогічної роботи з дітьми та молоддю в закладах освіти, позанавчальних закладах та закладах соціального спрямування.

РН 25. Здатність виявляти та розвивати здібності, креативний потенціал дітей і молоді, підтримувати їх творчий розвиток, сприяти успішній соціалізації, професійному самовизначенню.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1	Тема 1. Теоретичні основи соціально-виховного процесу.	Основні категорії та поняття. Нормативна база з питань виховної роботи. Положення про організацію виховного процесу в закладах освіти. Особливості і зміст виховної роботи. Форми виховної роботи та їх класифікація: за кількістю учасників (індивідуальні; групові; масові), за видами діяльності (морального, естетичного, фізичного, трудового, економічного, розумового, екологічного, національного, емоційного тощо виховання або комплексні), за строком проведення (короткочасні, тривалі, традиційні; ситуативні), за способом впливу вихователя (безпосередні, опосередковані), за ступенем новизни (традиційні, нетрадиційні, інноваційні, усталені, стереотипізовані), за суб'єктом організації (підготовлені і проведені вихователями, підготовлені і проведені у співпраці з учнями, підготовлені і проведені учнями).	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до практичного заняття, вибір завдання, створення презентації за темою завдання.
2	Тема 2. Зміст соціально-виховної роботи у закладах дошкільної освіти.	Зміст навчально-виховного процесу в дошкільному навчальному закладі. Базовий компонент дошкільної освіти. Програми розвитку, навчання, виховання дітей "Дитина", "Малятко", "Українське дошкільня", "Дитина в дошкільні роки", "Зернятко", що рекомендовані Міністерством освіти і науки України. Форми організації дітей: спеціально організована навчальна діяльність (заняття), ігри, самостійна діяльність дітей (художня, рухова, мовленнєва, ігрова, трудова, дослідницька та ін.), індивідуальна робота, спостереження, екскурсії, походи, свята та розваги, гуртки тощо. Формування готовності до систематичного навчання та шкільного життя.	Опрацювання теоретичних питань, виконання завдань семінару
3	Тема 3. Напрямки соціально-виховної роботи в сучасній українській школі.	Становлення та розвиток виховання. Суть процесу виховання. Характеристика основних напрямів змісту виховання. Моральне, трудове, економічне, національне, громадянське, екологічне виховання. Формування відповідального ставлення до навчання. Використання	Опрацювання теоретичних питань

		народних традицій у виховній роботі. Виховна робота щодо підготовки учнів до сімейного життя. Формування емоційної культури та культури поведінки учнів у виховній роботі. Роль і місце класного керівника в системі виховних впливів на особистість дитини. Основні напрями діяльності класного керівника.	
4	Тема 4. Профорієнтаційна робота з учнями старшої школи.	Професійна орієнтація учнів у системі діяльності класного керівника. Методика психолого-педагогічного проектування профорієнтаційної роботи класного керівника. Форми та методи професійної орієнтації старшокласників у виховній роботі класного керівника: професійна інформація, професійне виховання, профдіагностика, профконсультація, професійний відбір, ринок праці, професійна адаптація.	Опрацювання теоретичних питань, виконання письмових завдань семінару
5	Тема 5. Форми і методи позаурочної та позашкільної виховної роботи.	Форми і методи позаурочної виховної роботи: традиційні та інноваційні. Методика підготовки виховних заходів. Учніське самоврядування. Виховний вплив дитячих та молодіжних організацій. Громадська діяльність як чинник формування особистості. Значення громадських організацій у національному вихованні учнівської молоді. Виховна діяльність позашкільних навчальних закладів. Різновиди дитячих і юнацьких організацій. Провідні принципи функціонування позашкільних навчальних закладів. Роль педагога у функціонуванні дитячого гуртка. Специфіка виховної роботи в тимчасових дитячих і молодіжних об'єднаннях, у літніх оздоровчих таборах. Форми організованого дозвілля під час канікул.	Опрацювання теоретичних питань, виконання письмових завдань семінару
6	Тема 6. Особливості соціально-виховної роботи в закладах вищої освіти.	Система виховної роботи у вищому навчальному закладі; освітній процес у закладі вищої освіти; сучасні тенденції розвитку молодіжної політики в галузі освіти; методи і технології професійної діяльності; методичне забезпечення соціально-виховного процесу; психолого-педагогічні основи якісного засвоєння знань у вищій школі; наукова організація праці.	Опрацювання теоретичних питань, виконання письмових завдань семінару
7	Тема 7. Планування	Планування виховної роботи як усвідомлене цілеспрямоване передбачення	Опрацювання теоретичних

	виховної роботи та методика педагогічного впливу.	динаміки виховного процесу. Прогностичні вміння класного керівника, їх взаємозв'язок з умінями діагностичними, конструктивними, організаційними. Види, структура, форма планів з виховної роботи. Календарне планування класного керівника: вимоги до складання плану. Тематичне тижневе планування. Поточне планування в діяльності класного керівника. Прийоми педагогічної взаємодії.	питань, виконання письмових завдань семінару
8	Тема 8. Моніторинг якості виховної роботи.	Поняття моніторингу та його види. Педагогічна діагностика якості виховної роботи як складова педагогічного моніторингу. Методологічні основи діагностики виховної роботи. Програма вивчення учнів і план складання характеристики. Методика вивчення учнів. Методика вивчення учнівського колективу. Методика проведення анкетування та тестування учнів, учнівського колективу. Методика вивчення рівнів вихованості учнів. Педагогічний консилиум.	Опрацювання теоретичних питань, виконання письмових завдань
9	Тема 9. Інформаційні технології у соціально-виховній роботі.	Роль інформаційних технологій, мережі Інтернет у вихованні сучасної молоді: проблеми та можливості. Соціальні мережі, платформи, месенджери в житті сучасного школяра. Використання у виховній роботі та розвитку творчого потенціалу учнів (блогерство, інформаційні та рекламні сторінки учнів, chat, тощо). Мережа Інтернет як площина для самореалізації, саморозвитку, самореклами. Використання ідей та можливостей всесвітньої мережі для дистанційних заходів, змагань, вікторин тощо. Запобігання Інтернет залежності, ігроманії та прокрастинації.	Опрацювання теоретичних питань, виконання письмових завдань семінару
10	Тема 10. Соціально-виховний процес в умовах дистанційного навчання.	Соціальне дистанціювання, самоізоляція та технологічне опосередкування традиційних суб'єкт-суб'єктних зв'язків у освіті. Технологічний, змістовно-методичний, міжособистісний або ціннісно-смысловий, концептуальний рівні виховного процесу. Поняття синхронного та асинхронного навчання, соціальні мережі та хмароорієнтоване середовище. Онлайн	Опрацювання теоретичних питань, виконання письмових завдань семінару

		навчання. Онлайн платформи, освітні дистанційні технології.	
11	Тема 11. Діагностика у соціально-виховній роботі.	Соціально-педагогічна діагностика: зміст, рівні, види, способи, процес. Етапи процесу діагностики: аналіз первинної інформації, що одержується на початку роботи; визначення об'єкта діагностики та способу її проведення; підготовка до діагностичної діяльності (технічна, методична, психологічна тощо); процес діагностики – застосування діагностичних процедур; аналіз результатів діагностики та постановка соціального діагнозу. Завдання соціально-педагогічної діагностики в роботі соціального педагога навчально-виховного закладу: вивчення особистісних, індивідуально-психологічних особливостей дитини; врахування позитивного і негативного впливу мікросоціуму на дитину; виховного потенціалу мікросередовища дитини; дослідження «проблемного поля» особистості.	Опрацювання теоретичних питань, виконання завдань семінару
12	Тема 12. Роль самовиховання та перевиховання у соціальному становленні особистості.	Виховання, самовиховання, перевиховання: визначення понять, зміст, способи та форми здійснення, засоби реалізації. Цілеспрямованість, осмисленість і стійкість процесів виховання, самовиховання, перевиховання. Формування самосвідомості учнів. Формування вольових і моральних якостей. Характеристика принципів виховання. Система принципів виховання.	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до практичного заняття, вибір завдання, створення презентації за темою завдання.

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Семінарське заняття	(5-бальна шкала оцінювання) Загальна кількість балів - 50
Самостійна робота	10
Індивідуальне завдання	10
Контрольна робота	30
Залік/максимальна кількість балів	100 Сума набраних балів з усіх форм роботи впродовж семестру

5. Оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	<p>Вид контролю – залік.</p> <p>Максимальна оцінка – 100 балів, з них:</p> <p>50 балів за поточне оцінювання</p> <p>30 балів – за контрольну роботу</p> <p>10 балів – самостійну роботу</p> <p>10 балів за виконання вдивідуального завдання.</p> <p>По завершенні теоретичного навчання середнє арифметичне усіх отриманих оцінок на семінарських заняттях у 5-бальній шкалі множиться на ваговий коефіцієнт 10, відповідно – максимальний бал за усі отриманні заняття у підсумку може скласти 50 балів.</p>
Вимоги до письмової роботи	Концептуально конкретне й емпірично верифіковане висвітлення питань і завдань.
Семінарські заняття	Максимальна оцінка – 50 балів
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
Література:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ресурси у системі дистанційного навчання. 2. Силабус дисципліни для студентів. 3. Андрущенко В.П. Організоване суспільство: Проблеми суспільної самоорганізації та інституалізації в період радикальних трансформацій в Україні на рубежі століть: Досвід соціально-філософського аналізу: у 2 кн. Кн. 1: Від мрії до дії / В.П. Андрущенко; наук. ред. В.Л. Савельєв. – К.: Знання України, 2018. – 659 с 4. Бех І. Д. Виховання особистості : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / І. Д. Бех. К .: Либідь, 2008. 838 с. 5. Бойко А.М. Упровадження педагогічної інноватики в практику виховання: монографія /А.М. Бойко. Полтава: ПНПУ імені В.Г.Короленка, 2011.384 с. 6. Бойченко М. А. Моделі і технології виховання в зарубіжних країнах [Текст] : [навч. посіб.] / М. А. Бойченко ; Сум. держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка. - Суми : Мрія, 2012.141 с. 7. Вайнола Р.Х. Стратегії особистісного розвитку фахівця в умовах 	

- магістратури / Р.Х.Вайнола //Розвиток професіонала і професіоналізму: теорія і практика : зб. наук. пр. / за заг. ред. С. П. Архипової. Черкаси : ФОРМ Гордієнко Є. І., 2014. С.53-57. (INDEX COPERNICUS).
8. Карпенчук С. Г. Теорія і методика виховання : [навч. посіб. для студ. вищ. пед. навч. закл.] / С. Г. Карпенчук. 2-ге вид., доповн. і переробл. ; [ред. Т. М. Коліна, Л. О. Біда]. К. : Вища шк., 2005. 341 с.
  9. Кондрашова Л. В., Лаврентьєва О. О., Зеленкова Н. І. Методика організації виховної роботи в сучасній школі: навч. посіб. / Л. В. Кондрашова, О. О. Лаврентьєва, Н. І. Зеленкова. Кривий Ріг : КДПУ, 2008. 187 с.
  10. Масол Л. М. Художньо-педагогічні технології в основній школі: єдність навчання і виховання : метод. посіб. / Л. М. Масол ; Нац. акад. пед. наук України, Ін-т проблем виховання. Харків : Друкарня Мадрид, 2015. 177 с.
  11. Мельник О. В., Уличний І. Л. Науково-методичне забезпечення профорієнтаційної роботи зі старшокласниками: наук.-метод. посіб. для вчителів / за ред. О. В. Мельника. К.:, 2008. 122 с.
  12. Омеляненко В. Л. Теорія і методика виховання : навч. посіб. / В. Л. Омеляненко, А. І. Кузьмінський. К. : Знання, 2008. 415 с.
  13. Оржеховська В. М. Технології розбудови виховної системи загальноосвітнього навчального закладу: навч.-метод. посіб. / Оржеховська В. М., Федорченко Т. Є. ; Нац. акад. пед. наук України, Ін-т проблем виховання. - Кіровоград : Імекс, 2014. 171 с.
  14. Пономарьова Г. Ф. Нові технології навчання та виховання : опор. конспект лекцій / Пономарьова Г. Ф., Бабакіна О. О., Беляєв С. Б. ; Голов. упр. освіти і науки Харк. облдержадмін., Комун. закл. "Харк. гуманіт.-пед. акад." Харк. облради. Х. : Захаренко В. В. [вид.], 2012. 127 с.
  15. Поясик О. І. Методика виховної роботи : навч. посіб. / О. І. Поясик, В. В. Лаппо. Івано-Франківськ: Видавництво Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2011. 202 с.
  16. Сисоєва С. О. Інтерактивні технології навчання дорослих: навчально-методичний посібник / С.О. Сисоєва; НАПН України, Ін-т педагогічної освіти і освіти дорослих. – К.: ВД «ЕКМО», 2011. – 320 с. - Режим доступу:
http://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/osvitology/book_sisoeva-internet.pdf
  17. Сисоєва С.О. Теорія і практика вищої освіти: навч. посібник / С.О. Сисоєва, І.В. Соколова. – К., 2016. – 338 с. – Режим доступу:
http://lib.iitta.gov.ua/711948/1/Sysoieva_Socolova_2016_pos..pdf
  18. Сучасні форми і методи національного виховання учнів шкіл-інтернатів : тематичний збірник праць / Упоряд.: А. А. Волосюк; за заг. редакцією А. О. Лавренчука. Рівне : РОІППО, 2013. 103 с.

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи м. Івано-Франківськ, вул. Бандери, 1 каб. 802 тел. (0342) 57-00-05 kspsr@pnu.edu.ua
Викладач	Комар Ірина Валеріївна
Контактна інформація викладача	+380975276171 +380997867916 iryna.komar@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	<p>Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» -Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» -Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» -Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» -Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» -Лист МОН України «До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності». <p>Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-прозапобігання-плагіату/</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентує «Положення про порядок

	<p>організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. ст. 4.).</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/</p>
Виконання завдань пізніше встановленого терміну	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентує «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. ст. 4.).</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/</p>
Невідповідна поведінка під час занять	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» - ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/</p>
Додаткові бали	<p>Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Перелік індивідуальних завдань міститься у навчальній програмі до курсу.</p>
Неформальна освіта	<p>Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) - https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/</p>

Викладач

Комар І.В.